

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.6.2014
COM(2014) 410 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2014

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας για το 2014

{SWD(2014) 410 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2014

και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας για το 2014

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής³,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁴,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη την γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», μιας νέας στρατηγικής για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η οποία, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, θα εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο, με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής, εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

³ COM(2014) 410 final.

⁴ P7_TA(2014)0128 και P7_TA(2014)0129.

των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές πολιτικές και στις πολιτικές για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ζώνης του ευρώ, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν απόφαση σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 9 Ιουλίου 2013, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2013 και εξέδωσε τη γνώμη του σχετικά με το επικαιροποιημένο πρόγραμμα σύγκλισης της Ισπανίας για την περίοδο 2012-2016. Στις 15 Νοεμβρίου 2013, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 473/2013⁵, η Επιτροπή παρουσίασε τη γνώμη της όσον αφορά το σχέδιο προϋπολογισμού της Ισπανίας για το 2014⁶.
- (5) Στις 13 Νοεμβρίου 2013, η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης⁷, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2014 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Την ίδια ημέρα, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης⁸, στην οποία προσδιόρισε την Ισπανία ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία έπρεπε να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Στις 20 Δεκεμβρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη και φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονιστεί η δημόσια διοίκηση.
- (7) Στις 5 Μαρτίου 2014, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης που διεξήγαγε για την Ισπανία⁹, με βάση το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Η ανάλυση της Επιτροπής οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Ισπανία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες απαιτούν ειδική παρακολούθηση και αποφασιστική δράση σε επίπεδο πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά την προσαρμογή των ανισορροπιών που κατά το προηγούμενο έτος είχαν χαρακτηριστεί ως υπερβολικές, ενώ η επιστροφή στη θετική ανάπτυξη μείωσε τους κινδύνους. Ωστόσο, το μέγεθος και η αλληλεξάρτηση των ανισορροπιών αυτών, ιδίως τα υψηλά επίπεδα εσωτερικού και εξωτερικού χρέους, υποδηλώνουν ότι οι κίνδυνοι εξακολουθούν να υφίστανται.

⁵ EE L 140 της 27.5.2013, σ.11.

⁶ C(2013) 8003 final.

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ COM(2013) 790 final.

⁹ SWD(2014) 80 final.

- (8) Στις 30 Απριλίου 2014, η Ισπανία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2014 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2014. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα προγράμματα αυτά αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (9) Ο στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2014 είναι να διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2016 και να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος στόχος το 2017. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο μιας ισοσκελισμένης δημοσιονομικής θέσης σε διαρθρωτικούς όρους, που είναι αυστηρότερη από αυτή που απαιτεί το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι το έλλειμμα θα μειωθεί κάτω από το 3% του ΑΕΠ το 2016, σύμφωνα με τον στόχο που καθορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 2013, αλλά η ετήσια βελτίωση του (εκ νέου υπολογισθέντος) διαρθρωτικού ισοζυγίου που προβλέπει το πρόγραμμα υπολείπεται της συνιστώμενης προσπάθειας του 2014. Για το 2017, το σχέδιο προβλέπει επαρκή πρόοδο όσον αφορά τον μεσοπρόθεσμο στόχο, μολονότι η πρόοδος αυτή ενδέχεται να μην επαρκεί για την επίτευξή του το ίδιο έτος που δηλώνεται στο πρόγραμμα. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι ο δείκτης δημόσιου χρέους θα κορυφωθεί το 2015 φτάνοντας στο 101,7% του ΑΕΠ, και ότι στη συνέχεια θα αρχίσει να μειώνεται. Συνολικά, η δημοσιονομική στρατηγική που περιγράφεται στο πρόγραμμα είναι εν μέρει μόνο σύμφωνη με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο βασίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις του προγράμματος που δεν έχει καταρτιστεί ούτε εγκριθεί από ανεξάρτητο φορέα, είναι σε γενικές γραμμές εύλογο για το 2014 και κινδυνεύει να εξελιχθεί αρνητικά το 2015, σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις του 2014 της Επιτροπής. Για την περίοδο 2016-2017, οι ρυθμοί ανάπτυξης του ΑΕΠ που προβλέπονται στο πρόγραμμα φαίνονται κάπως αισιόδοξοι σε σχέση με τις τρέχουσες εκτιμήσεις όσον αφορά τον δυνητικό ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας και τις υπόλοιπες ανάγκες οικονομικής προσαρμογής μετά την κρίση. Ως εκ τούτου, η πορεία προσαρμογής ως προς το έλλειμμα και το χρέος κινδυνεύει επίσης να εξελιχθεί αρνητικά. Επιπλέον, δεν προσδιορίζονται επαρκώς συγκεκριμένα μέτρα για τη στήριξη των στόχων σε σχέση με το ονομαστικό έλλειμμα από το 2015 και εξής, ιδίως όσον αφορά τις αλλαγές που αφορούν τη φορολογική νομοθεσία στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης. Άλλοι κίνδυνοι αφορούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και τις αποδόσεις σχεδιαζόμενων εξοικονομήσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Με βάση τις προβλέψεις της Επιτροπής, η δημοσιονομική προσπάθεια για την περίοδο 2013-2014 υπολείπεται κατά 1,1 ε.μ. σε όρους (διορθωμένης) μεταβολής του διαρθρωτικού ισοζυγίου (μολονότι το ποσοστό αυτό είναι διογκωμένο από τις πρόσφατες αλλαγές στη μεθοδολογία για την εκτίμηση της δυνητικής παραγωγής) και κατά 0,4 ε.μ. σε σύγκριση με τον αριθμό των μέτρων που κρίθηκαν αναγκαία κατά τον χρόνο έκδοσης της σύστασης βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος και τις προβλέψεις της Επιτροπής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι τα μέτρα στα οποία βασίζεται η δημοσιονομική στρατηγική χρειάζεται να προσδιοριστούν περισσότερο και ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τη σύσταση του Συμβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.
- (10) Από την πλευρά της δημοσιονομικής διάρθρωσης, σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την εφαρμογή διορθωτικών μέτρων σε μη συμμορφούμενους διοικητικούς φορείς. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια για την εφαρμογή πρόσθετων μηχανισμών επιβολής, που καθορίζονται στον οργανικό νόμο περί δημοσιονομικής σταθερότητας της Ισπανίας, για τις μη

συμμορφούμενες περιφέρειες. Η Ισπανία έλαβε νέα μέτρα για να επιβάλει τις 30 ημέρες ως μέση περίοδο πληρωμών των εμπορικών προμηθευτών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα. Τον Νοέμβριο του 2013 συστήθηκε δια νόμου ανεξάρτητος δημοσιονομικός οργανισμός, ο πρόεδρος του οποίου ορίστηκε τον Φεβρουάριο του 2014. Ωστόσο, ο οργανισμός δεν είχε αρχίσει να λειτουργεί έγκαιρα ώστε να αξιολογήσει το πρόγραμμα σταθερότητας του 2014. Το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2014 αναγνωρίζει επίσης την ανάγκη να συνεχιστεί η βελτίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας στους τομείς της υγείας και των φαρμακευτικών δαπανών, π.χ. με την κεντρική αγορά φαρμακευτικών προϊόντων, την αναθεώρηση του πακέτου υπηρεσιών, την τήρηση ψηφιακών κλινικών αρχείων ή την ενίσχυση της διαχείρισης των ιδρυμάτων υγείας. Δεδομένου ότι η δημοσιονομική εξυγίανση προβλέπεται να προέλθει κατά κύριο λόγο από την εξοικονόμηση δαπανών, μια συστηματική αναθεώρηση των δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα θα βοηθούσε να προσδιοριστούν τομείς στους οποίους η εξοικονόμηση μπορεί να συνάδει με την ανάπτυξη και την κάλυψη των αναγκών των πλέον ευάλωτων ομάδων.

- (11) Το 2013, η Ισπανία έλαβε νέα μέτρα για να καταπολεμήσει τη «στρέβλωση χρέους» στη φορολόγηση των επιχειρήσεων. Στη διάρκεια του 2013, η Ισπανία σημείωσε επίσης κάποια πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης καταπολεμώντας συστηματικότερα τη φορολογική απάτη και την αδήλωτη εργασία, αλλά οι προκλήσεις που παραμένουν είναι σημαντικές. Το 2013 και το 2014, η Ισπανία θέσπισε επίσης μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για την πρόσληψη νέων και νεαρών υπαλλήλων. Μετά την παράδοση της γενικής έκθεσης για τη φορολογική μεταρρύθμιση που η κυβέρνηση ανέθεσε σε επιτροπή εμπειρογνομόνων, οι αρχές σκοπεύουν να υποβάλουν συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις το δεύτερο τρίμηνο του 2014. Σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ισπανίας για το 2014, οι προτάσεις θα έχουν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού συστήματος, τη μείωση των προκαταλήψεων έναντι της απασχόλησης, την ενίσχυση της εισπραξής εσόδων, την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, τη διασφάλιση της ενότητας της αγοράς και της φορολογικής ουδετερότητας και την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας της ισπανικής οικονομίας, ενώ ταυτόχρονα θα συμβάλουν στη δημοσιονομική εξυγίανση. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της εν λόγω μεταρρύθμισης θα είναι μεγάλης σημασίας για τις μελλοντικές οικονομικές προοπτικές και τα δημόσια οικονομικά.
- (12) Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα ενισχύθηκε από την ανακεφαλαιοποίηση και αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα και την πλήρη εφαρμογή του προγράμματος ΕΜΣ του Ιουλίου 2012 για την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, που ολοκληρώθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2014. Ωστόσο, ο χρηματοπιστωτικός τομέας στην Ισπανία συνεχίζει να ευρίσκεται ενώπιον σημαντικών προκλήσεων που πρέπει να τεθούν υπό προσεκτική παρακολούθηση και διαχείριση. Επιπλέον, οι βελτιώσεις των όρων χρηματοδότησης των τραπεζών μεταφέρονται σταδιακά μόνο στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Για να υπάρξει πρόοδος, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι πιστώσεις θα συνεχίσουν να ρέουν στους βιώσιμους τομείς ενώ παράλληλα θα συνεχιστεί η απομόχλευση του ιδιωτικού τομέα. Οι αρχές, μολονότι έλαβαν διάφορα μέτρα για να βελτιώσουν την πρόσβαση των εταιρειών στην τραπεζική και μη τραπεζική χρηματοδότηση, καθώς και για να διευκολύνουν την αναδιάρθρωση του εταιρικού χρέους, πρέπει να αναλάβουν περαιτέρω δράσεις πολιτικής.

- (13) Η αγορά εργασίας παρουσιάζει κάποια σημάδια σταθεροποίησης και το 2014 αναμένεται ελαφρά ανάκαμψη με αύξηση της απασχόλησης και μείωση των επιπέδων ανεργίας. Ωστόσο, με 26,1 % μέσο όρο ανεργίας το 2013, το ποσοστό ανεργίας παραμένει πολύ υψηλό. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το υψηλό ποσοστό ανεργίας των νέων, ύψους 54,3%, και η σημαντική άνοδος του ποσοστού των μακροχρόνια ανέργων στο 49,7% της συνολικής ανεργίας το 2013, με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά μεταξύ των ηλικιωμένων και των ανειδίκευτων εργαζομένων. Διαθέσιμες αξιολογήσεις της μεταρρύθμισης της αγοράς εργασίας του 2012 καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η μεταρρύθμιση, σε συνδυασμό με τη δέσμευση των κοινωνικών εταίρων να συγκρατήσουν τους μισθούς στην περίοδο 2012-14, συνέβαλε ώστε οι εταιρείες να αποκτήσουν μεγαλύτερη εσωτερική ευελιξία και να περιορίσουν τις απώλειες θέσεων απασχόλησης, δίνοντας προτεραιότητα στις συλλογικές συμβάσεις σε επίπεδο εταιρειών και παρέχοντας περισσότερες δυνατότητες στις εταιρείες να αποχωρούν από συλλογικές συμβάσεις. Η μεταρρύθμιση έχει επίσης μειώσει το ύψος της αποζημίωσης για παράνομες απολύσεις, βοήθησε να περιοριστεί ο αριθμός των απολύσεων που αμφισβητήθηκαν ενώπιον δικαστηρίου και εισήγαγε νέα σύμβαση για την προώθηση σταθερών προσλήψεων στις ΜΜΕ. Το 2013 και στις αρχές του 2014 λήφθηκαν περαιτέρω μέτρα για να διευκολυνθεί η σταθερή απασχόληση μειωμένου ωραρίου και για να μειωθούν οι προσωρινές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στις νέες συμβάσεις απασχόλησης αορίστου χρόνου. Ωστόσο, ο κατακερματισμός συνεχίζει να αποτελεί σημαντική πρόκληση για την ισπανική αγορά εργασίας, ο αριθμός των τύπων συμβάσεων παραμένει υψηλός και η διαφορά μεταξύ των αποζημιώσεων απόλυσης για συμβάσεις ορισμένου χρόνου και συμβάσεις αορίστου χρόνου, ακόμη και μετά τη μεταρρύθμιση, παραμένει από τις μεγαλύτερες στην ΕΕ. Πρόοδος επιτεύχθηκε όσον αφορά τη μεταρρύθμιση των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης του ετήσιου προγράμματος απασχόλησης (PAPE). Ωστόσο, η ανάληψη δράσης για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης φαίνεται να καθυστερεί, γεγονός που απειλεί να παρεμποδίσει την επιτυχή υλοποίηση του νέου πλαισίου. Καθυστερήσεις σημειώθηκαν όσον αφορά την πλήρη λειτουργικότητα της Ενιαίας Δικτυακής Πύλης για την Απασχόληση. Μολονότι έχει επιτευχθεί πρόοδος όσον αφορά την προώθηση της συνεργασίας με τα ιδιωτικά γραφεία εξεύρεσης εργασίας, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες.
- (14) Η ανεπαρκής συνάφεια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας καθώς και το υψηλό ποσοστό ανέργων χωρίς επίσημους τίτλους εκπαίδευσης (35,2%) συμβάλλουν στο μεγάλο ποσοστό της ανεργίας των νέων, καθώς και στη μακροχρόνια ανεργία. Το ποσοστό των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης παραμένει μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της ΕΕ και έχει αυξηθεί κατακόρυφα. Το ποσοστό των μαθητών που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση και κατάρτιση, μολονότι μειώνεται, παραμένει επίσης πολύ υψηλό (23,5 %). Τα ποσοστά ολοκλήρωσης σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν παγιωθεί, αλλά οι δυνατότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και τα προγράμματα μαθητείας συνεχίζουν να υποχρησιμοποιούνται, και η ποιότητα της ανώτερης δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης παραμένει χαμηλότερη του μέσου όρου της ΕΕ. Η Ισπανία επεξεργάζεται επίσης μέτρα για την προώθηση της απασχόλησης των νέων. Η εθνική στρατηγική 2013-2016 για την απασχόληση των νέων και την επιχειρηματικότητα, που υποβλήθηκε τον Μάρτιο του 2013, τίθεται τώρα σε εφαρμογή, μολονότι ορισμένα μέτρα δεν έχουν ακόμη ληφθεί. Με βάση την εν λόγω στρατηγική, η Ισπανία προχώρησε στην

καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, σύμφωνα με τους στόχους μιας εγγύησης για τη Νεολαία. Πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά τα μέτρα για την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και για την προώθηση της διπλής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά η πλήρης εφαρμογή και η αποτελεσματική χρήση της χρηματοδότησης παραμένει πρωταρχικής σημασίας. Όσον αφορά τη διπλή επαγγελματική κατάρτιση, πρέπει να συνεχιστεί ο συντονισμός μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων για τη λήψη των αποφάσεων, των παρόχων κατάρτισης σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα και των εργοδοτών, ώστε να αναβαθμιστεί το σύστημα, να βελτιωθεί η συνάφεια μεταξύ της κατάρτισης και των αναγκών της αγοράς εργασίας και να διασφαλιστεί η συμβατότητα των μοντέλων διπλής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις περιφέρειες.

(15) Κυρίως λόγω της κατάστασης της αγοράς εργασίας, αλλά και λόγω της περιορισμένης αποτελεσματικότητας της κοινωνικής προστασίας για τη μείωση της φτώχειας, η Ισπανία υπολείπεται του μέσου όρου της ΕΕ όσον αφορά τους κύριους δείκτες μέτρησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, κινδύνους στους οποίους τα παιδιά και οι νεαροί ενήλικες είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι. Ως αποτέλεσμα της κρίσης, η Ισπανία παρουσίασε επίσης μία από τις μεγαλύτερες μειώσεις του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών και ένα από τα υψηλότερα επίπεδα εισοδηματικής ανισότητας στην ΕΕ. Οι κύριες προκλήσεις είναι να απλουστευθούν οι διαδικασίες για τους αιτούντες κοινωνική ενίσχυση και να βελτιωθεί η κυβέρνηση και ο διοργανικός συντονισμός σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη 2013-2016 παρέχει το κατάλληλο πολιτικό πλαίσιο ώστε οι ενεργές πολιτικές για την αγορά εργασίας να προσαρμοστούν στις πολιτικές που απέχουν περισσότερο από την αγορά εργασίας, να αντιμετωπιστεί η παιδική φτώχεια και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών οικογενειακής στήριξης. Εξάλλου, η κοινωνική αρωγή και τα κοινωνικά επιδόματα έχουν περιορισμένα αναδιανεμητικά αποτελέσματα στις διαφορετικές ομάδες κινδύνου, γεγονός που υποδηλώνει κακή στοχοθέτηση. Επιπλέον, ο περιορισμένος συντονισμός μεταξύ υπηρεσιών απασχόλησης και κοινωνικής πρόνοιας (συμπεριλαμβανομένων αυτών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) και ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται η αξιολόγηση των καθεστώτων ελάχιστου εισοδήματος παρεμποδίζει την ομαλή μετάβαση από την κοινωνική αρωγή στην επανένταξη στην αγορά εργασίας.

(16) Η Ισπανία σημείωσε πρόοδο όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την προώθηση της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας, ακολουθώντας σε γενικές γραμμές τα σχέδια του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων για το 2013. Ο νόμος για τη διασφάλιση της ενότητας της αγοράς εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2013 και η πολυσύνθετη εφαρμογή του δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Ο νόμος για την επιχειρηματικότητα που εγκρίθηκε το φθινόπωρο του 2013 απέφερε επίσης βελτιώσεις στο πλαίσιο για την αφερεγγυότητα νομικών προσώπων και πιο ευέλικτες μορφές εταιρειών, και όσον αφορά τον εξορθολογισμό των καθεστώτων στήριξης για τη διεθνοποίηση των εταιρειών. Η χρήση της διαδικασίας ταχείας έκδοσης αδειών επεκτάθηκε με αποτέλεσμα να απλουστευτεί η ίδρυση καταστημάτων λιανικής μικρής κλίμακας, ενώ λήφθηκαν και άλλα μέτρα για να διευκολυνθεί η έκδοση αδειών για επιχειρήσεις. Ωστόσο, ακόμη εκκρεμεί η θέσπιση παράγωγου δικαίου που θα επιτρέψει τη σύσταση ιδιωτικών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης μέσω «μονοαπευθυντικών θυρίδων» εντός των μικρότερων προθεσμιών που προβλέπονται στον νόμο για την επιχειρηματικότητα του Σεπτεμβρίου του 2013. Επιπλέον, θα ήταν σκόπιμο να αναθεωρούνται συνεχώς οι κανονιστικοί φραγμοί που

παρεμποδίζουν την ανάπτυξη των εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των φραγμών στη φορολογία, δεδομένης της απόστασης της Ισπανίας από τις άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ όσον αφορά το μέγεθος των εταιρειών. Η πολυαναμενόμενη μεταρρύθμιση των επαγγελματικών υπηρεσιών συσσωρεύει καθυστερήσεις και πρέπει να επιταχυνθεί. Δεν λήφθηκε κανένα μέτρο για την εξάλειψη των περιορισμών στη δημιουργία καταστημάτων λιανικής μεγάλης κλίμακας. Το ισπανικό σύστημα E&K χρειάζεται να βελτιώσει την ποιότητα των επιστημονικών αποτελεσμάτων του, να προωθήσει τη συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα και να διευκολύνει τη μετατροπή της έρευνας και της καινοτομίας σε εμπορικά προϊόντα. Το 2013, η ισπανική κυβέρνηση ενέκρινε εθνική στρατηγική για την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία, που όμως πρέπει να στηριχτεί με δημόσια χρηματοδότηση. Επιπλέον, εκκρεμεί η σύσταση του νέου κρατικού οργανισμού έρευνας, ο οποίος θα αναλάβει την αποτελεσματική διαχείριση των δημόσιων επενδύσεων E&A.

- (17) Έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την κάλυψη του ελλείμματος στην τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως με τη μείωση των εξόδων του συστήματος, μολονότι ο ακριβής αντίκτυπος της μεταρρύθμισης, ιδίως όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές, δεν είναι ακόμη σαφής. Η κυβέρνηση διερευνά τρόπους για να ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές δευτερογενείς επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά από τους αφερέγγυους αυτοκινητόδρομους με διόδια. Οι αρχές δημιούργησαν μια βάση δεδομένων η οποία περιέχει οικονομικούς, περιβαλλοντικούς, κυκλοφοριακούς και άλλους δείκτες για την τεκμηρίωση της ανάλυσης που προηγείται των επενδύσεων σε υποδομές, αλλά δεν έχει ακόμη συστήσει ανεξάρτητο παρατηρητήριο που θα βοηθήσει στην αξιολόγηση μελλοντικών έργων υποδομής μεγάλης κλίμακας. Υπάρχουν ακόμη τεχνικά και νομικά εμπόδια που δεν επιτρέπουν τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στον τομέα των σιδηροδρομικών υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων και παρεμποδίζουν την αποτελεσματική χρήση των εκτεταμένων υποδομών.
- (18) Η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης προχωρά. Τον Δεκέμβριο του 2013 αποφασίστηκε η μεταρρύθμιση της τοπικής δημόσιας διοίκησης και η υλοποίηση της μεταρρύθμισης της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη δημόσια διοίκηση έχει αρχίσει και θα συνεχιστεί σε όλη την περίοδο 2014-15. Η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος βρίσκεται σε διάφορα στάδια ολοκλήρωσης και/ή υλοποίησης και πρέπει να ολοκληρωθεί. Οι πρόσφατες προσπάθειες στον τομέα της πάταξης της διαφθοράς περιλαμβάνουν τον νόμο για τη διαφάνεια, τη δημόσια πρόσβαση στις πληροφορίες και τη χρηστή διακυβέρνηση, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2013, καθώς και δύο νομοσχέδια για τον έλεγχο της χρηματοδότησης των κομμάτων και τη λογοδοσία των υψηλόβαθμων υπαλλήλων. Το εθνικό πρόγραμμα 2012-2014 κατά της παράτυπης εργασίας και της απάτης στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης έχει τεθεί σε εφαρμογή. Η Ισπανία έχει επίσης επεκτείνει το δίκτυο διεθνών συμφωνιών για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με φορολογικά θέματα, και δρομολόγησε σχέδιο συνεργασίας με ιδιωτικές εταιρείες με σκοπό να εξετάσει ενδεχόμενες βελτιώσεις στη διαχείριση του συστήματος παροχών.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Ισπανίας. Εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας, καθώς και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητα των εν λόγω προγραμμάτων για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Ισπανία, αλλά και το κατά πόσο αυτά συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης

της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις που διατυπώνει στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1 έως 8 κατωτέρω.

- (20) Βάσει της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας της Ισπανίας και η γνώμη του¹⁰ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (21) Βάσει της εμπειριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της παρούσας αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Οι συστάσεις που διατυπώνει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αντικατοπτρίζονται στις συστάσεις 1, 2, 3, 4, 6, 7 και 8 κατωτέρω.
- (22) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Με βάση την ανάλυση αυτή, το Συμβούλιο εξέδωσε συγκεκριμένες συστάσεις οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη που έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμα. Η Ισπανία πρέπει επίσης να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των εν λόγω συστάσεων.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Ισπανία να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2014-2015 προκειμένου:

1. Να ενισχύσει από το 2014 τη δημοσιονομική στρατηγική, ιδίως προσδιορίζοντας επακριβώς τα μέτρα στήριξης για το 2015 και εξής, ώστε να διασφαλιστεί η διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος με διατηρήσιμο τρόπο έως το 2016 μέσω της επίτευξης της προσπάθειας διαρθρωτικής προσαρμογής που προσδιορίζεται στις συστάσεις του Συμβουλίου βάσει της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Η μόνιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτεί την αξιόπιστη εφαρμογή φιλόδοξων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα αυξήσουν την ικανότητα προσαρμογής και θα τονώσουν την ανάπτυξη και την απασχόληση. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, να συνεχίσει τη διαρθρωτική προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου που έχει τεθεί ετησίως στο 0,5% τουλάχιστον, και περισσότερο υπό καλές οικονομικές συνθήκες, ή, εάν χρειαστεί, να διασφαλίσει την τήρηση του κανόνα για το χρέος, προκειμένου να θέσει σε σταθερά πτωτική πορεία τον υψηλό δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης. Να διασφαλίσει ότι η νέα ανεξάρτητη δημοσιονομική αρχή θα καταστεί πλήρως λειτουργική το ταχύτερο δυνατό, και να διασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή των μέτρων πρόληψης, διόρθωσης και επιβολής που προβλέπονται στον οργανικό νόμο περί δημοσιονομικής σταθερότητας σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα, καθώς και όσον αφορά την εξόφληση καθυστερούμενων εμπορικών οφειλών στον δημόσιο τομέα. Να πραγματοποιήσει μέχρι τον Φεβρουάριο του 2015 συστηματική αναθεώρηση των δαπανών σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα για να στηρίξει τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των δημόσιων δαπανών. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ιδιαίτερα με τον περαιτέρω εξορθολογισμό των φαρμακευτικών δαπανών, μεταξύ άλλων και στα νοσοκομεία, και ενισχύοντας τον συντονισμό σε όλους τους τύπους περίθαλψης, διατηρώντας την προσβασιμότητά τους για τις ευάλωτες ομάδες. Να εγκρίνει μέχρι το τέλος του 2014 μια συνολική φορολογική μεταρρύθμιση ώστε το φορολογικό σύστημα να καταστεί απλούστερο και ευνοϊκότερο για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, τη

¹⁰ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

διαφύλαξη του περιβάλλοντος και τη σταθερότητα των εσόδων. Για τον σκοπό αυτό: να μεταθέσει τα έσοδα σε λιγότερο στρεβλωτικούς φόρους, όπως τους φόρους κατανάλωσης, τους περιβαλλοντικούς φόρους (π.χ. στα καύσιμα κινητήρων) και τους επαναλαμβανόμενους φόρους περιουσίας· να καταργήσει τις αναποτελεσματικές δαπάνες που συνδέονται με τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών· να εξετάσει το ενδεχόμενο μείωσης των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των εργοδοτών, ιδίως για τις χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας· να συνεχίσει να καταπολεμά τη «στρέβλωση χρέους» στη φορολογία των επιχειρήσεων· να λάβει μέτρα ώστε η φορολογία να μην παρεμποδίζει την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς της Ισπανίας. Να εντείνει τη δίωξη της φοροδιαφυγής.

2. Να ολοκληρώσει τη μεταρρύθμιση του τομέα των ταμειυτηρίων, όσον αφορά τη θέσπιση παράγωγου δικαίου, και να ολοκληρώσει την αναδιάρθρωση των κρατικών ταμειυτηρίων προκειμένου να επιταχυνθεί η πλήρης ανάκαμψή τους και να διευκολυνθεί η επιστροφή τους στην ιδιωτική ιδιοκτησία. Να προωθήσει τις προσπάθειες των τραπεζών να διατηρήσουν ισχυρούς δείκτες κεφαλαίων, να παρακολουθεί τη δραστηριότητα της Sareb ώστε να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων ελαχιστοποιώντας το κόστος για τον φορολογούμενο. Να ολοκληρώσει τα μέτρα για τη διεύρυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, ιδίως οριστικοποιώντας τα ήδη δρομολογηθέντα μέτρα για τη βελτίωση της εξωτραπεζικής χρηματοοικονομικής διαμεσολάβησης. Να εξαλείψει τα εναπομένοντα σημεία συμφόρησης στο πλαίσιο για την αφερεγγυότητα νομικών προσώπων, ιδίως μέσω της βελτίωσης της εμπειρογνωμοσύνης των διαχειριστών της αφερεγγυότητας και της ικανότητας του δικαστικού συστήματος να χειρίζεται τις υποθέσεις αφερεγγυότητας και να αναπτύξει ένα μόνιμο πλαίσιο για την αφερεγγυότητα φυσικών προσώπων.
3. Να λάβει νέα μέτρα για να μειωθεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας ευνοώντας τις βιώσιμες και ποιοτικές θέσεις απασχόλησης, μεταξύ άλλων με τη μείωση του αριθμού των ειδών συμβάσεων και τη διασφάλιση ισορροπημένης πρόσβασης στα δικαιώματα αποζημίωσης. Να συνεχίσει την τακτική παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας. Να προωθήσει τις εξελίξεις των πραγματικών μισθών που συνάδουν με το στόχο της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Να καταστήσει αυστηρότερη την απαίτηση για αναζήτηση εργασίας στα επιδόματα ανεργίας. Να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα και τη στοχοθέτηση των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων για την πρόσληψη προσωπικού, ιδίως για εκείνα τα άτομα που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση. Να ενισχύσει τον συντονισμό μεταξύ της αγοράς εργασίας και των πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης. Να επιταχύνει τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, ώστε να παρέχουν αποτελεσματικές και εξατομικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες, την κατάλληλη κατάρτιση και αντιστοίχιση θέσεων εργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους μακροχρόνια ανέργους. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας πριν από το τέλος του 2014, και να παρακολουθεί την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Να διασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία της Ενιαίας Δικτυακής Πύλης για την Απασχόληση, την οποία να συνδυάσει με άλλα μέτρα για την υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.

4. Να εφαρμόσει τη στρατηγική 2013-2016 για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα των νέων και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά της. Να παρέχει καλής ποιότητας ευκαιρίες απασχόλησης, μαθητείας και πρακτικής άσκησης για τους νέους και να προσεγγίσει περισσότερο τους μη εγγεγραμμένους άνεργους νέους, σύμφωνα με τους στόχους της «Εγγύησης για τη νεολαία». Να εφαρμόσει αποτελεσματικά τα νέα εκπαιδευτικά συστήματα ώστε να αυξήσει την ποιότητα της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Να βελτιώσει την παροχή καθοδήγησης και υποστήριξης σε ομάδες κινδύνου όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου. Να βελτιώσει τη συνάφεια της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, ιδίως βελτιώνοντας τη συνεργασία με τους εργοδότες και υποστηρίζοντας την κατάρτιση των εκπαιδευτών και επιμορφωτών.
5. Να εφαρμόσει το εθνικό σχέδιο δράσης 2013-2016 για την κοινωνική ένταξη και να αξιολογεί την αποτελεσματικότητά του καλύπτοντας όλο το φάσμα των στόχων του. Να ενισχύσει τη διοικητική ικανότητα και τον συντονισμό μεταξύ της απασχόλησης και των κοινωνικών υπηρεσιών, ώστε να παρέχουν στήριξη κατά τρόπο ολοκληρωμένο στα άτομα που κινδυνεύουν, και να εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες για τη στήριξη της μετάβασης από συστήματα ελάχιστου εισοδήματος στην αγορά εργασίας. Να βελτιώσει τη στοχοθέτηση των συστημάτων στήριξης της οικογένειας και τις ποιοτικές υπηρεσίες υπέρ των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος με παιδιά, ώστε να διασφαλιστεί η προοδευτικότητα και η αποτελεσματικότητα των κοινωνικών μεταβιβάσεων.
6. Να διασφαλίσει τη φιλόδοξη και ταχεία εφαρμογή του νόμου αριθ. 20/1013 περί ενότητας της αγοράς σε όλα τα διοικητικά επίπεδα. Να εγκρίνει μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση των επαγγελματικών υπηρεσιών και επαγγελματικών ενώσεων έως τα τέλη του 2014, καθορίζοντας τα επαγγέλματα που απαιτούν εγγραφή σε επαγγελματική οργάνωση, καθώς και τη διαφάνεια και τη λογοδοσία των επαγγελματικών φορέων, ανοίγοντας τα αδικαιολόγητα περιορισμένης πρόσβασης επαγγέλματα και διασφαλίζοντας την ενότητα της αγοράς όσον αφορά την πρόσβαση σε επαγγελματικές υπηρεσίες και την παροχή τους στην Ισπανία. Να μειώσει περαιτέρω τον χρόνο, το κόστος και τον αριθμό των διαδικασιών που απαιτούνται για τη δημιουργία μιας λειτουργούσας επιχείρησης. Να διευθετήσει τους αδικαιολόγητους περιορισμούς στη δημιουργία μεγάλης κλίμακας χώρων λιανικού εμπορίου, ιδίως μέσω της αναθεώρησης των υφιστάμενων περιφερειακών χωροταξικών ρυθμίσεων. Να προσδιορίσει τις πηγές χρηματοδότησης για τη νέα εθνική στρατηγική για την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία και να θέσει σε λειτουργία τον νέο κρατικό οργανισμό έρευνας.
7. Μετά τη μεταρρύθμιση του 2013, να διασφαλίσει την αποτελεσματική εξάλειψη του ελλείμματος στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας από το 2014 και εξής, μεταξύ άλλων με τη λήψη περαιτέρω διαρθρωτικών μέτρων, εάν χρειαστεί. Να επιλύσει το πρόβλημα των αφερέγγυων αυτοκινητοδρόμων με διόδια, ώστε να ελαχιστοποιηθεί το κόστος για το κράτος. Να θεσπίσει ανεξάρτητο παρατηρητήριο το οποίο να συμβάλει στην αξιολόγηση μελλοντικών σχεδίων υποδομής μεγάλης κλίμακας μέχρι το τέλος του 2014. Να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό στις σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών.
8. Να εφαρμόσει σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα τις συστάσεις της επιτροπής για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης. Να ενισχύσει τους μηχανισμούς ελέγχου και να αυξήσει τη διαφάνεια των διοικητικών αποφάσεων, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Να ολοκληρώσει και να παρακολουθεί στενά τα τρέχοντα μέτρα για

την καταπολέμηση της παραοικονομίας και της αδήλωτης εργασίας. Να εγκρίνει τις εκκρεμούσες μεταρρυθμίσεις στη δομή του δικαστικού συστήματος και του «δικαστικού χάρτη» και να εξασφαλίσει την εφαρμογή των εγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*